

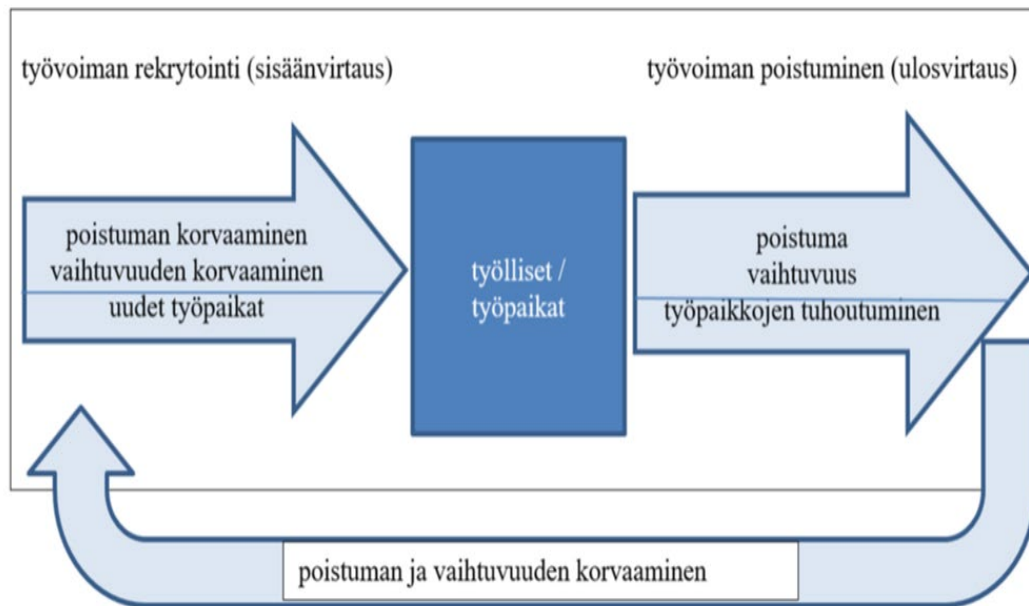
Minne uudet työpaikat syntyivät vuonna 2020?

Heikki Räisänen – Minna Ylikännö
Esitys julkistamisinfossa 27.9.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Uusien työpaikkojen tutkimisen lähtökohtia

Rekrytointia tapahtuu kolmesta syystä:

- 1) Korvataan työmarkkinoilta poistuneita työntekijöitä
- 2) Korvataan toisiin työpaikkoihin siirtyneitä työntekijöitä
- 3) Luodaan uusi työpaikka

Mikä on uusi työpaikka?

- Tieto perustuu **toimipaikan ilmoitukseen**. Uudella työpaikalla tarkoitamme analyysissa työpaikkaa, joka **syntyy tarkasteluajanjaksolla ja jota toimipaikassa ei ole**.
 - Mitä tämä tarkoittaa?
 - Esimerkiksi alkutuotannossa toimiva yritys hakee työvoimaa kausiluontoisiin töihin ja palkkaa samat henkilöt kuin edellisenäkin kesänä = uusia työpaikkoja. Edellisen vuoden kausityöt ovat kesän lopulla tuhoutuneet, joten tänä vuonna perustettavat ovat uusia. Ei riipu siitä, ketkä tehtäviä hoitavat.
 - Esimerkiksi kunta perustaa uuden lähihoitajan viran, johon palkataan naapurikunnan lähihoitaja = uusi työpaikka. Ei riipu siitä, kuka rekrytoidaan.
- Havaitsemme aineistossa kahdenlaisia uusia työpaikkoja: 1) henkilöstömäärän lisäyksen olemassa oleviin tehtäviin ja 2) kokonaan uuden tehtävän perustamisen
 - Mitä tämä tarkoittaa?
 - Esimerkiksi konepajayrityksen toimipaikka palkkaa aiempien CNC-koneistajien lisäksi yhden uuden = henkilöstömäärän lisäys. Lisäksi toimipaikka palkkaa henkilöstöasiain hoitajan, jota siellä ei ole ennen ollut = uusi tehtävä.

Tutkimusaineisto

- **Tilastokeskus** on tuottanut TEM:lle (ja edeltäjäministeriölle) Työnantajahaastattelun vuodesta 1993 lukien. Aineisto kootaan toimipaikoilta verkon kautta ja puhelinhaastatteluina kvartaaleittain.
- Vuoden 2020 aineistossa on yli **8300 toimipaikan vastaukset**. Ne edustavat **painotettuna** kaikkia niitä toimipaikkoja, joissa on ainakin yksi palkattu henkilö: yli **156 000 toimipaikkaa**.
- TEM saa käyttöönsä kvartaaleittain laajat tilastokuutiot sekä vuosittain toimipaikkatasoisen mikroaineiston. Tilastokuutioita käytetään rekrytointitilanteen ja työvoiman saatavuuden seurannassa.
- Tässä analyysissä käytämme **toimipaikkatasoista mikroaineistoa**.
- Nyt julkaistava analyysi on kahdeksas vastaavalla tavoin toteutettu uusien työpaikkojen syntyä koskeva analyysi TEM:ssä.

Työvoiman hakuvolyymit ja uusien työpaikkojen synty

- Toimipaikat hakivat vuonna 2020 aineistomme perusteella toimipaikan ulkopuolelta

Kaikki haut yhteensä	656 060 henkilöä
----------------------	------------------

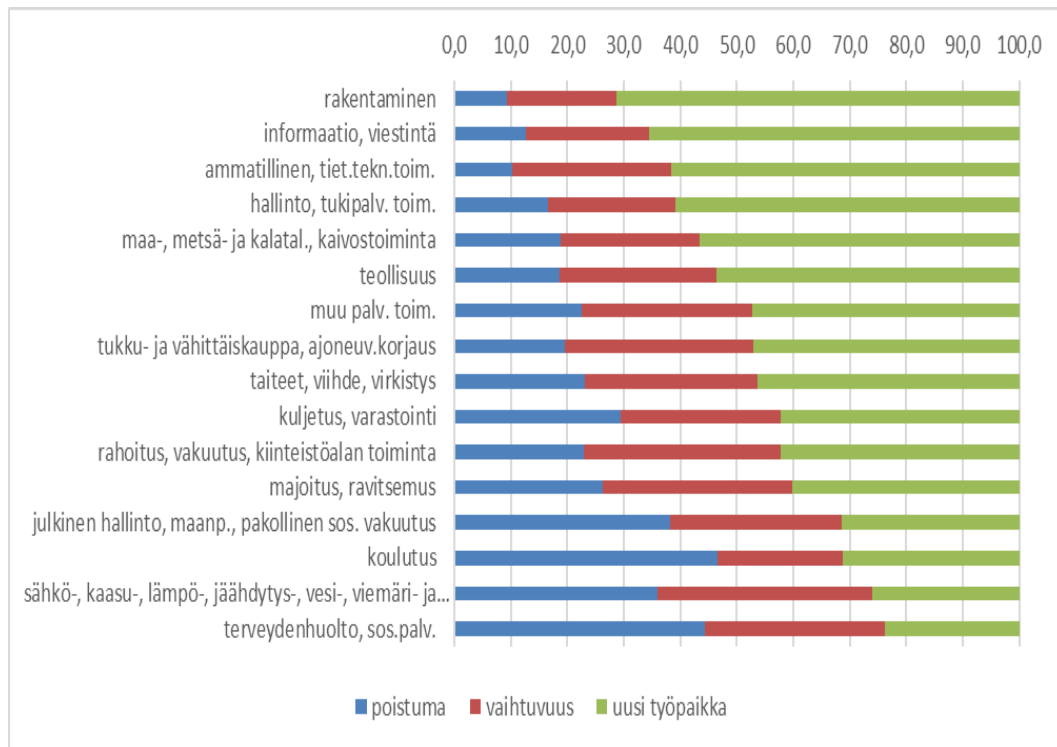
Joista uusiin työpaikkoihin hakuja oli	318 845 henkilöä
--	------------------

Työvoimaa jäi saamatta näissä hauissa	30 236 henkilöä
---------------------------------------	-----------------

Uusia työpaikkoja syntyi siten	288 609 = uusien työpaikkojen bruttoluonti
--------------------------------	--

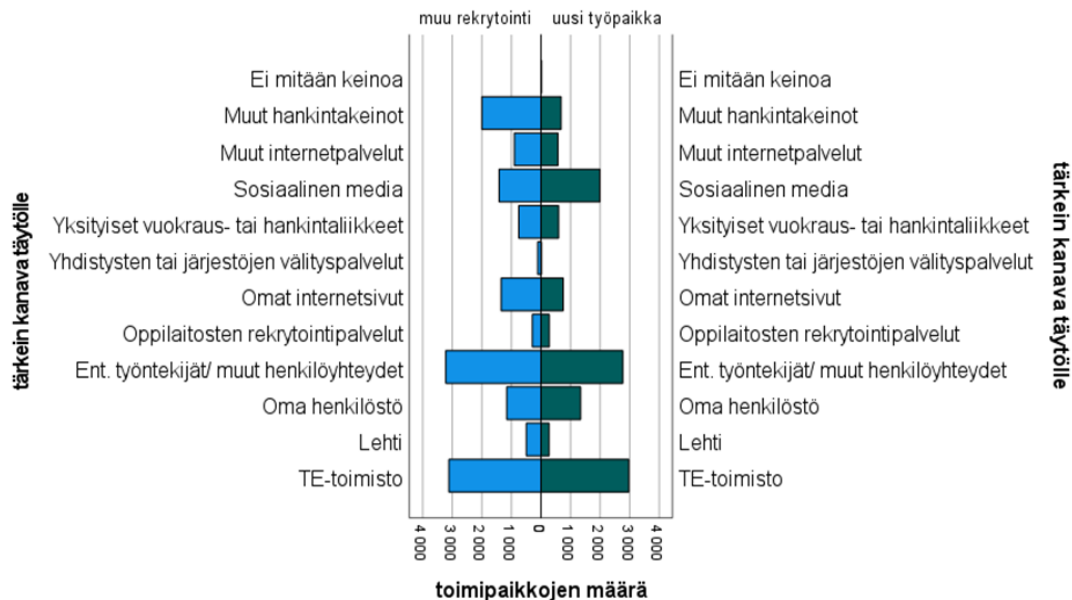
Työvoiman haku väheni vuonna 2020 yli 93 000 hengellä, mutta uusiin työpaikkoihin haku vain runsaalla 37 000 hengellä.

Rekrytoinnin syyt toimialoittain, %

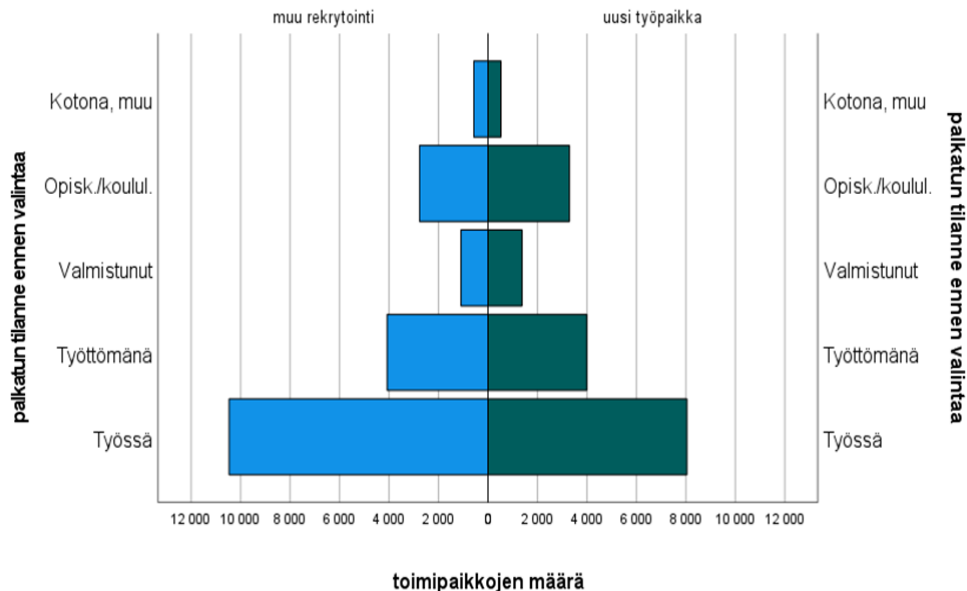
- Uusia työpaikkoja syntyy suhteellisesti runsaasti rakentamisessa (määräaikaiset työsuhteet), alkutuotannossa (kausiluontoiset työt) ja vähän julkisessa toiminnassa. Kasvualat luovat myös paljon uusia työpaikkoja.

Tärkein hakukanava työpaikan täytölle

- Epäviralliset henkilöyhteydet ja TE-toimisto ovat työnantajien mielestä tärkeimmät hakukanavat sille, että paikka saatiin täytettyä
- TE-toimisto ollut aiemmin vahva muussa rekrytoinnissa, mutta v. 2020 se nousi uusissa työpaikoissa tärkeimmäksi
- Vähintään 3 kanavaa käyttäneiden työnantajien mielestä TE-toimisto selkeästi tärkein kanava täytölle (työnantajat käyttävät keskimäärin 2,7 hakukanavaa)

Ketä rekrytoitiin?

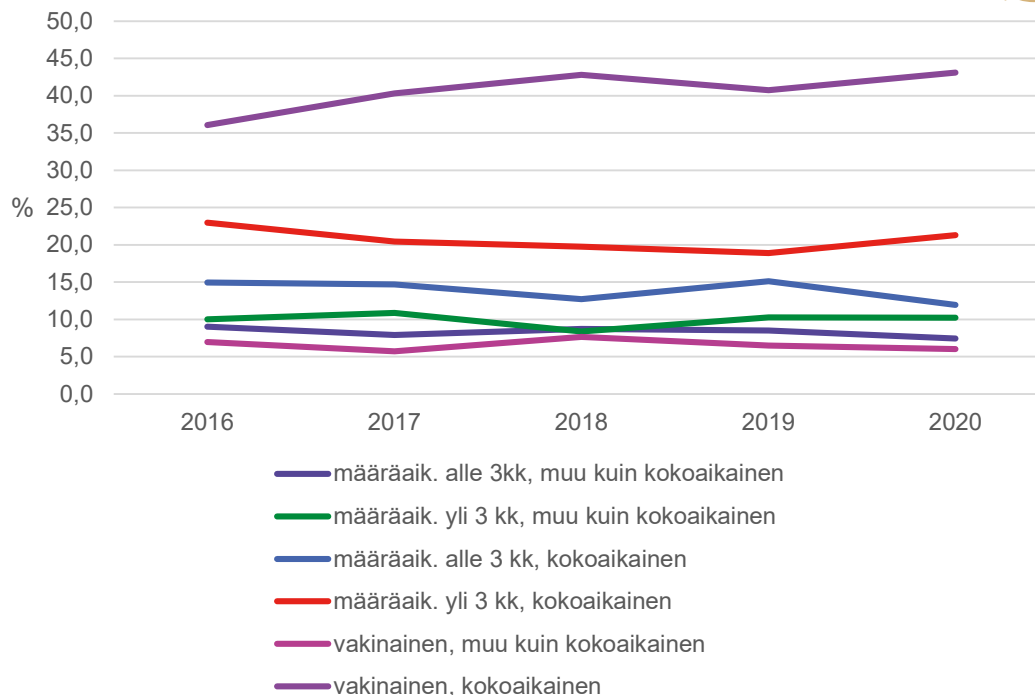

- Uusiin työpaikkoihin palkattiin eniten työssä olevia, sitten työttömiä ja opiskelijoita/koululaisia.
- Vastavalmistuneita ja työvoiman ulkopuolisia palkattiin melko harvoin.
- Suhteellisesti opiskelijoita ja koululaisia sekä vastavalmistuneita palkattiin eniten uusiin työpaikkoihin.

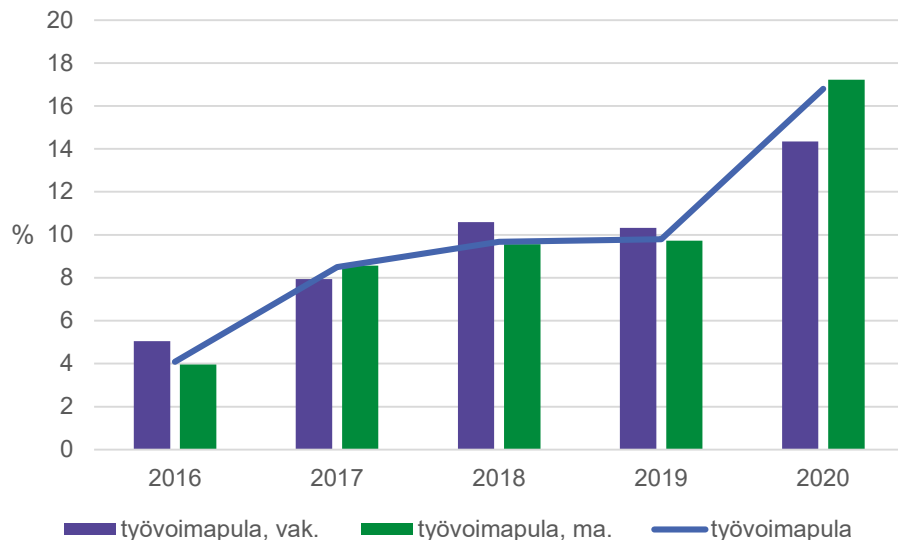
Millaisiin työsuhteisiin rekrytoitiin?

- Selvästi useimmiten viimeisin rekrytoitu työntekijä tuli vakinaiseen kokoaikaiseen työsuhteeseen
- Useampi, kuin joka neljän työntekijä tuli yli 3 kuukauden kestoiseen määräaikaiseen työsuhteeseen

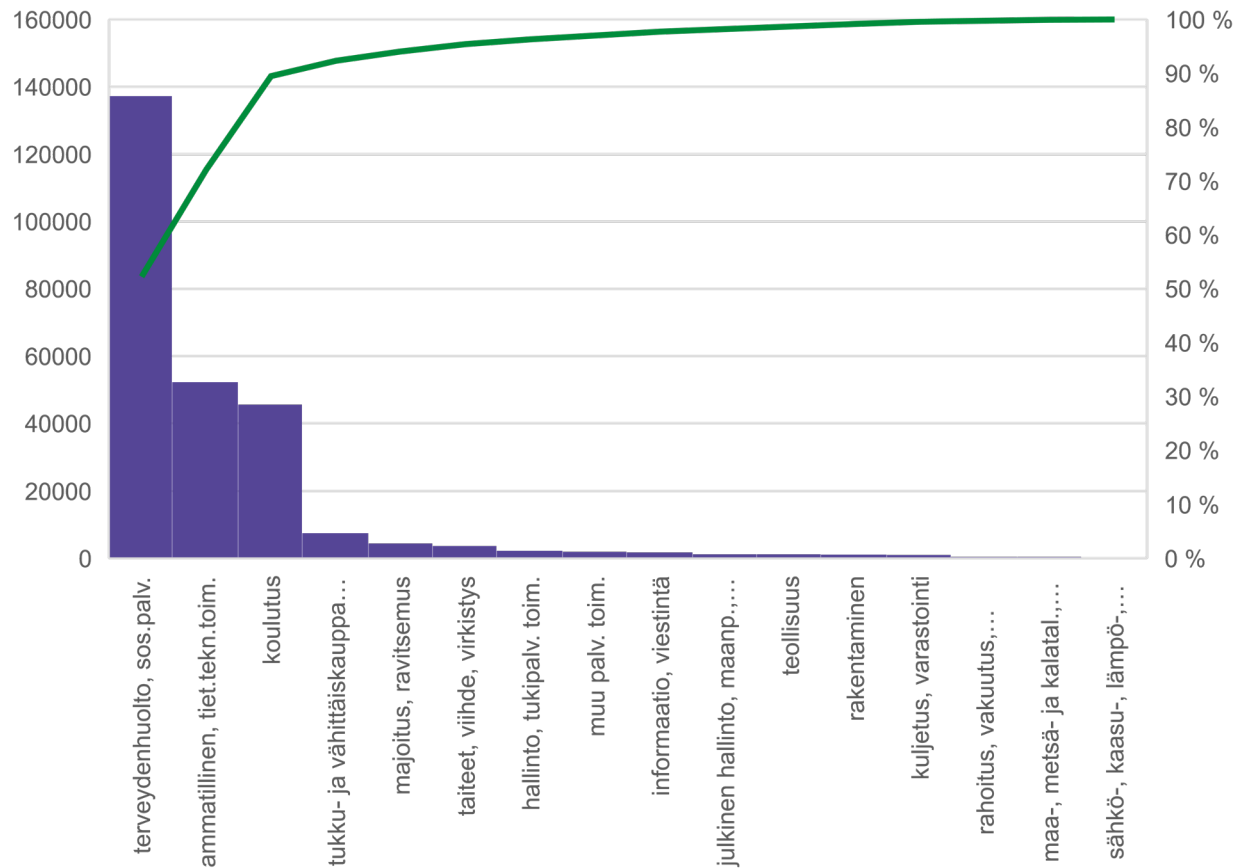

Sote-alalla akuutti työvoimapula

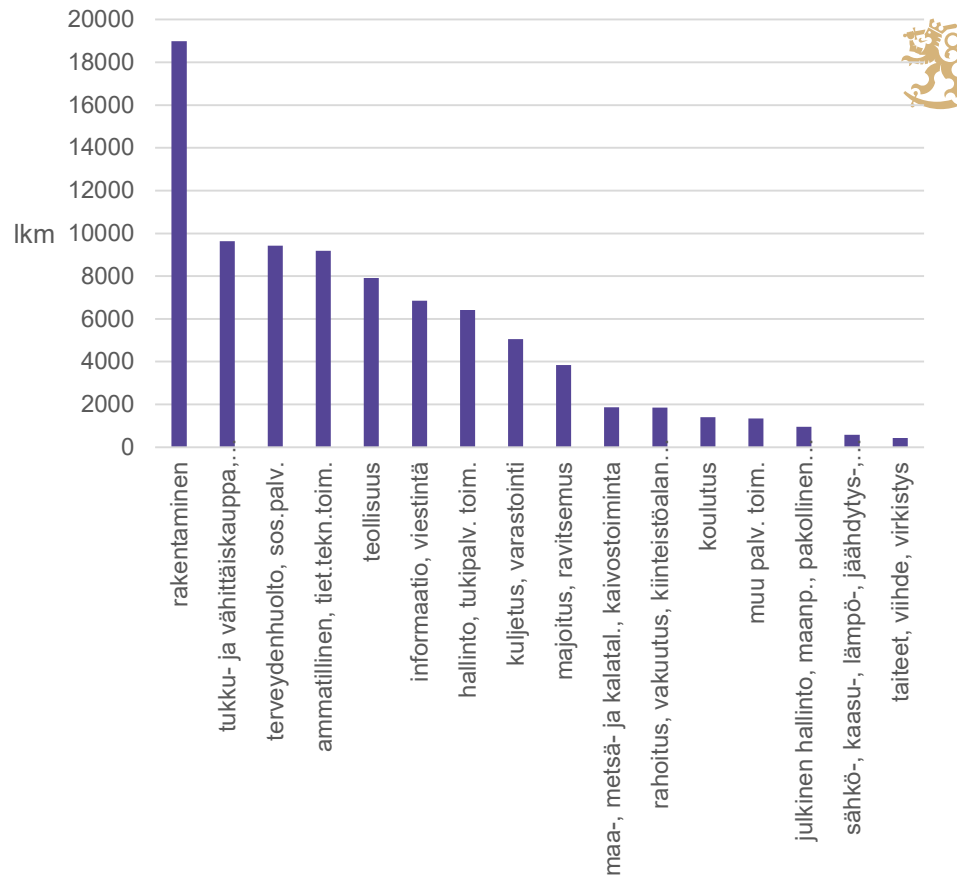
- Viiden vuoden seurannassa nähdään, että työvoimapula on terveys- ja sosiaalipalveluissa pahentunut lähes joka vuosi, mutta selvästi voimakkaimmin koronavuonna 2020
- Erityisesti on vaikeutunut määräaikaisten työntekijöiden saaminen lyhyisiin, jopa alle viikon työsuhteisiin
- Terveys- ja sosiaalipalveluihin haettiin usein määräaikaista työntekijöitä jopa alle viikon työsuhteisiin (ks. seuraava dia)

Työntekijöiden haku alle viikon kestoiseen työhön toimialoittain

Pula osaavasta työvoimasta kasvun este

- Etenkin rakentamisen toimialalla, mutta mm. kaupan sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden aloilla työntekijöitä olisi voitu palkata selvästi enemmän
- Useampi kuin neljä kymmenestä rakennusalan toimipaikasta vastasi, että pula osaavasta työvoimasta on kasvun este

Yhteenveto

- Uusia työpaikkoja syntyi runsaasti myös koronavuonna
- Työnhakijoita haettiin sekä vakinaisiin että määräaikaisiin töihin, mutta saamatta jäi paljon osaajia ja esimerkiksi terveys- ja sosiaalipalveluissa työvoimapula paheni merkittävästi
- Pula osaavasta työvoimasta on etenkin rakennusosalalla este toimipaikkojen kasvulle
- TE-toimisto nousi tärkeimmäksi työntekijöiden hakukanavaksi uusissa työpaikoissa – tärkeitä haun kannalta ovat myös epäviralliset henkilöyhteydet, kuten nykyiset ja aiemmat työntekijät
- Viimeisin rekrytoitu työntekijä tuli useimmiten vakinaiseen kokoaikaiseen työhön – kuitenkin harvemmin kuin puolessa rekrytointeja
- Uusiin työpaikkoihin palkattiin useimmiten työllisiä ja erittäin harvoin työvoiman ulkopuolelta

Kiitos!